

PROTOKOLL (nr 4)
**EUROOPA KESKPANKADE SÜSTEEMI JA EUROOPA
KESKPANGA PÕHIKIRJA KOHTA**

KÕRGED LEPINGUOSALISED,

SOOVIDES kinnitada Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, mis on ette nähtud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 129 lõikes 2,

ON LEPPINUD KOKKU järgmistes sätetes, mis lisatakse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule.

I PEATÜKK

EUROOPA KESKPANKADE SÜSTEEM

Artikkel 1

Euroopa Keskpankade Süsteem

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 282 lõikega 1 moodustavad Euroopa Keskpank (EKP) ja riikide keskpangad Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS). Euroopa Keskpank ning nende liikmesriikide keskpangad, mille rahaühik on euro, moodustavad eurosüsteemi.

Euroopa Keskpankade Süsteem ja Euroopa Keskpank täidavad oma ülesandeid ja tegutsevad kooskõlas aluslepingute ja käesoleva põhikirja sätetega.

II PEATÜKK

EKPS EESMÄRGID JA ÜLESANDED

Artikkel 2

Eesmärgid

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikega 1 ja artikli 282 lõikega 2 on EKPS esmane eesmärk säilitada hindade stabiilsus. Ilma et see piiraks eesmärki säilitada hindade stabiilsus, toetab EKPS liidu üldist majanduspoliitikat, selleks et kaasa aidata liidu eesmärkide saavutamisele, nagu need on esitatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 3. EKPS toimib kooskõlas vabal konkurentsil põhineva avatud turumajanduse põhimõttega, soodustades ressursside efektiivset jaotumist ja järgides Euroopa Liidu toimimise artiklis 119 esitatud põhimõtteid.

Artikkel 3

Ülesanded

3.1. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikele 2 tuleb EKPS kaudu ellu viia järgmised põhiülesanded:

- määratleda liidu rahapoliitika ja rakendada seda;
- sooritada välisvaluutatehinguid vastavalt nimetatud lepingu artikli 219 sätetele;
- hoida ja hallata liikmesriikide ametlikke välisvaluutareserve;
- kaasa aidata maksesüsteemide tõrgeteta toimimisele.

3.2. Vastavalt nimetatud lepingu artikli 127 lõikele 3 ei piira artikli 3.1 kolmas alapunkt liikmesriikide valitsuste õigust hoida ja hallata välisvaluuta jooksvaid saldosid.

3.3. Vastavalt nimetatud lepingu artikli 127 lõikele 5 aitab EKPS kaasa krediidasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve ning rahandussüsteemi stabiilsusega seotud pädevate asutuste poolt järgitava poliitika tõrgeteta teostumisele.

Artikkel 4

Nõuandvad funktsioonid

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikega 4:

a) EKPga tuleb konsulteerida:

- iga tema pädevusse kuuluva liidu õigusakti eelnõu puhul;
- riikide ametiasutustel iga EKP pädevusse kuuluva õigusakti eelnõu puhul, kuid nendes piirides ja tingimustel, mis nõukogu vastavalt artiklis 41 sätestatud menetlusele kindlaks määrab;

b) EKP võib tema pädevusse kuuluvates küsimustes esitada arvamusi liidu institutsioonidele ja asutustele ning riikide ametiasutustele.

Artikkel 5

Statistilise informatsiooni kogumine

5.1. EKPS ülesannete täitmiseks kogub EKP riikide keskpankade kaasabil vajalikku statistilist informatsiooni kas riikide pädevatelt ametiasutustelt või otse majandussubjektidelt. Sel eesmärgil teeb ta koostööd liidu institutsioonide, organite või asutustega ning liikmesriikide või kolmandate riikide pädevate asutustega ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

- 5.2. Riikide keskpangad täidavad võimalikult suures ulatuses artiklis 5.1 kirjeldatud ülesandeid.
- 5.3. Vajaduse korral soodustab EKP nende eeskirjade ja tavade ühtlustamist, mis reguleerivad tema pädevuses olevates valdkondades statistiliste andmete kogumist, koondamist ja levitamist.
- 5.4. Vastavalt artiklis 41 sätestatud menetlusele määrab nõukogu kindlaks aruandekohustuslikud füüsilised ja juriidilised isikud, konfidentsiaalsusrežiimi ja kohased abinõud selle rakendamiseks.

Artikkel 6

Rahvusvaheline koostöö

- 6.1. EKPS ülesandeid hõlmavas rahvusvahelises koostöös otsustab EKPS esindatuse EKP.
- 6.2. EKP ja tema heakskiidul ka riikide keskpangad võivad osaleda rahvusvahelistes rahaasutustes.
- 6.3. Artiklid 6.1 ja 6.2 ei piira Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 138 lõike 4 kohaldamist.

III PEATÜKK

EKPS STRUKTUUR

Artikkel 7

Sõltumatus

Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 130, kasutades volitusi ning täites ülesandeid ja kohustusi, mis on neile pandud Euroopa Liidu toimimise lepinguga ja käesoleva põhikirjaga, ei taotle ega saa EKP ega ükski riigi keskpank ega ükski nende otsuseid tegeva organi liige mingeid juhiseid liidu institutsioonidelt, organitelt või asutustelt, ühegi liikmesriigi valitsuselt ega üheltki teiselt organilt. Liidu institutsioonid, organid või asutused ning liikmesriikide valitsused kohustuvad seda põhimõtet austama ega püüa mõjutada EKP või riikide keskpankade otsuseid tegevate organite liikmeid nende ülesannete täitmisel.

Artikkel 8

Üldpõhimõte

EKPSi juhivad EKP otsuseid tegevad organid.

Artikkel 9

Euroopa Keskpank

9.1. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 282 lõikele 3 on EKP juriidiline isik, millel on igas liikmesriigis kõige ulatuslikum õigus- ja teovõime, mis vastavalt selle liikmesriigi seadustele kuulub juriidilistele isikutele; sealhulgas võib ta omandada või võõrandada vallas- ja kinnisvara ning olla kohtus hagejaks või kostjaks.

9.2. EKP tagab, et nimetatud lepingu artiklite 127 lõigetega 2, 3 ja 5 EKPSle pandud ülesanded täidetakse kas tema käesolevast põhikirjast tuleneva tegevuse kaudu või artiklitest 12.1 ja 14 tuleneva riikide keskpankade tegevuse kaudu.

9.3. Vastavalt nimetatud lepingu artikli 129 lõikele 1 on EKP otsuseid tegevateks organiteks EKP nõukogu ja juhatus.

Artikkel 10

EKP nõukogu

10.1. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 283 lõikele 1 koosneb EKP nõukogu EKP juhatuse liikmetest ja nende riikide keskpankade juhatajatest, mille rahaühik on euro.

10.2. Igal nõukogu liikmel on üks hääl. Alates kuupäevast, mil nõukogu liikmete arv ületab 21, on igal juhatuse liikmel üks hääl ja hääleõiguslikke nõukogu liikmeid on kokku 15. Viimatinimetatud hääleõigus jaotatakse ning selle rotatsioon toimub järgmiselt:

- alates kuupäevast, mil nõukogu liikmete arv ületab 15 kuni päevani, mil see jõuab 22ni, jagatakse nõukogu liikmed kahte rühma vastavalt järjekohale, mille määrab kindlaks nende keskpanga päritoluliikmesriigi osa suurus nende liikmesriikide, mille rahaühik on euro, kogu sisemajanduse kogutoodangus turuhindades ja monetaar-finantsasutuste kogu koondbilansis. Turuhindades sise-majanduse kogutoodangu ja monetaar-finantsasutuste kogu koondbilansi osade osakaal on vastavalt 5/6 ja 1/6. Esimese rühma moodustavad viis nõukogu liiget ja teise ülejäänud liikmed. Esimesse rühma määratud nõukogu liikmete hääleõiguse sagedus ei tohi olla väiksem teise rühma määratud hääleõiguse sagedusest. Kui eelmisest lausest ei tulene teisiti, antakse esimesele rühmale neli häält ja teisele üksteist häält;
- alates kuupäevast, mil nõukogu liikmete arv jõuab 22ni, jagatakse liikmed eespool kirjeldatud kriteeriumidel põhineva järjestuse alusel kolme rühma. Esimese rühma moodustavad viis nõukogu liiget ja sellele antakse neli häält. Teise rühma moodustavad pooled kõikidest nõukogu liikmetest, kusjuures murdarvud ümardatakse lähima täisarvuni, ning sellele antakse kaheksa häält. Kolmanda rühma moodustavad nõukogu ülejäänud liikmed ja sellele antakse kolm häält;

- igas rühmas on nõukogu liikmetel hääleõigus võrdsel osal ajast;
- turuhindades sisemajanduse kogutoodangu osade arvutamisel kohaldatakse artiklit 29.2. Moneetaar-finantsasutuste kogu koondbilanss arvutatakse vastavalt liidus arvutamise ajal kehtivale statistilisele raamistikule;
- iga kord kui kogu sisemajanduse kogutoodangut turuhindades vastavalt põhikirja artiklile 29.3 kohandatakse või kui suureneb nõukogu liikmete arv, kohandatakse rühmade suurust ja koosseisu vastavalt eeltoodud põhimõtetele;
- nõukogu võtab kõikide oma hääleõiguslike ja hääleõiguseta liikmete kahe kolmandikulise hääleteenamusega vastu eeltoodud põhimõtete rakendamiseks vajalikud meetmed ning võib otsustada rotatsioonisüsteemi kasutuselevõtu edasi lükata, kuni nõukogu liikmete arv ületab 18.

Hääleõigust teostatakse isiklikult. Erandina sellest normist võib artiklis 12.3 viidatud kodukorraga ette näha, et nõukogu liikmed võivad hääletada telekonverentsi vahendusel. Kodukorraga nähakse ka ette, et nõukogu liige, kes ei saa pikema aja jooksul nõukogu istungitest osa võtta, võib nõukogusse määrata asendusliikme.

Eelmiste lõikude sätted ei piira kõikide hääleõiguslike ja hääleõiguseta nõukogu liikmete hääleõigust artiklite 10.3, 40.2 ja 40.3 kohaldamisel.

Kui käesolevas põhikirjas ei ole sätestatud teisiti, teeb nõukogu otsused hääleõiguslike liikmete lihthääleteenamusega. Hääle võrdse jagunemise korral otsustab eesistuja hääle.

Nõukogu on otsusevõimeline, kui kohal viibib kaks kolmandikku hääleõiguslikest liikmetest. Kui kvoorumit ei ole, võib eesistuja kokku kutsuda erakorralise istungi, kus võib otsuseid vastu võtta kvoorumist olenemata.

10.3. Kõigi artiklite 28, 29, 30, 32 ja 33 alusel vastuvõetavate otsuste puhul arvestatakse EKP nõukogu hääli vastavalt EKP märgitud kapitali jaotumisele riikide keskpankade vahel. Juhatusel liikmete hääli otsustamisel ei arvestata. Kvalifitseeritud hääleteenamust nõudev otsus on vastu võetud, kui poolthääled esindavad vähemalt kahte kolmandikku EKP märgitud kapitalist ja vähemalt pooli osanikest. Kui mõni riigi keskpanga juhataja ei saa kohal olla, võib ta nimetada asendusliikme oma arvestusliku hääle andmiseks.

10.4. Istungid on kinnised. EKP nõukogu võib teha otsuse avaldada oma arutluste tulemus.

10.5. EKP nõukogu tuleb kokku vähemalt kümme korda aastas.

Artikkel 11

Juhatus

11.1. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 283 lõike 2 esimesele lõigule kuuluvad juhatusse president, asepresident ja neli liiget.

Liikmed täidavad oma kohustusi täiskohaga töötades. Ükski liige ei tohi töötada ühelgi teisel tasustataval ega mittetasustataval ametikohal, kui EKP nõukogu ei ole selleks erandkorras luba andnud.

11.2. Kooskõlas nimetatud lepingu artikli 283 lõike 2 teise lõiguga nimetatakse president, asepresident ja teised juhatuse liikmed raha- või pangandusküsimustes tunnustatud ja vastavate erialaste kogemustega isikute hulgast Euroopa Ülemkogu poolt kvalifitseeritud häälteenamusega ning nõukogu soovitusel, kes on eelnevalt konsulteerinud Euroopa Parlamendiga ja EKP nõukoguga.

Juhatusel liikmete ametiaeg on kaheksa aastat ja neid ei saa ametisse tagasi nimetada.

Juhatusel liikmeks võib olla ainult liikmesriigi kodanik.

11.3. Juhatusel liikmete teenistustingimused, eelkõige nende palgad, pensionid ja muud sotsiaalkindlustustagatised tulenevad EKPga sõlmitavatest lepingutest ning need määrab kindlaks EKP nõukogu kolmest EKP nõukogu poolt ja kolmest nõukogu poolt nimetatud liikmest koosneva komitee ettepanekul. Juhatusel liikmetel ei ole käesolevas lõikes nimetatud küsimustes hääleõigust.

11.4. Kui juhatusel liige ei vasta enam tingimustele, mis on nõutavad tema kohustuste täitmiseks, või kui ta on süüdi tõsisel ülestumisel, võib Euroopa Kohus ta EKP nõukogu või juhatuse taotluse põhjal ametist tagandada.

11.5. Igal isiklikult kohaloleval juhatusel liikmel on õigus hääletada ning tal on selleks üks hääl. Kui ei ole sätestatud teisiti, teeb juhatus otsuse antud häälte lihtenamusega. Häälte võrdse jagunemise korral on otsustav hääl presidendil. Hääletamiseeskirjad on täpsustatud artiklis 12.3 viidatud kodukorras.

11.6. Juhatus vastutab EKP jooksva töö eest.

11.7. Juhatusel vabanenud ametikohale nimetatakse uus liige kooskõlas artikliga 11.2.

Artikkel 12

Otsuseid tegevate organite kohustused

12.1. EKP nõukogu võtab vastu EKPSle aluslepingute ja käesoleva põhikirjaga antud ülesannete täitmiseks vajalikud suunised ja otsused. EKP nõukogu määratleb liidu rahapoliitika, vajaduse korral ka otsused, mis on seotud rahapoliitiliste vahe-eesmärkidega, põhiliste intressimääradega ja valuutareservi eraldamisega EKPSle, ning annab nende rakendamiseks vajalikud suunised.

Juhatus teostab rahapoliitikat kooskõlas EKP nõukogu suuniste ja otsustega. Selleks annab juhatus riikide keskpankadele vajalikke juhiseid. Lisaks võib EKP nõukogu otsusega juhatusele delegerida teatud volitusi.

Võimalikuks ja kohaseks peetaval määral ning piiramata käesoleva artikli sätete kohaldamist võib EKP kasutada riikide keskpanku tehinguteks, mis moodustavad osa EKPS ülesannetest.

12.2. Juhatus vastutab EKP nõukogu istungite ettevalmistamise eest.

12.3. EKP nõukogu võtab vastu kodukorra, mis määrab EKP sisestruktuuri ning tema otsuseid tegevad organid.

12.4. EKP nõukogu täidab artiklis 4 nimetatud nõuandvaid funktsioone.

12.5. EKP nõukogu võtab vastu artiklis 6 nimetatud otsuseid.

Artikkel 13

President

13.1. EKP nõukogu ja juhatuse eesistujaks on president või tema äraolekul asepresident.

13.2. Ilma et see piiraks artikli 38 kohaldamist, esindab president või tema poolt nimetatud isik EKPD organisatsioonivälistes suhetes.

Artikkel 14

Riikide keskpangad

14.1. Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 131 tagab iga liikmesriik, et tema siseriiklikud õigusaktid, kaasa arvatud tema keskpanga põhikiri, on vastavuses aluslepingute ja käesoleva põhikirjaga.

14.2. Eelkõige sätestavad riikide keskpankade põhikirjad, et riigi keskpanga juhataja ametiaeg ei ole lühem kui viis aastat.

Juhatajat võib ametist vabastada ainult juhul, kui ta ei vasta enam tingimustele, mis on vajalikud tema kohustuste täitmiseks, või kui ta on süüdi tõsisel üleastumises. Niisuguse otsuse peale võib asjassepuutuv juhataja või EKP nõukogu esitada Euroopa Kohtusse hagi aluslepingute või mõne selle kohaldamist puudutava õigusnormi rikkumise alusel. Sellist kohtuasja tuleb alustada kahe kuu jooksul pärast otsuse avaldamist või selle teatavakstegemist hagejale või selle puudumisel päevast, millal see hagejale teatavaks sai.

14.3. Riikide keskpangad on EKPS lahutamatu osa ning nad toimivad kooskõlas EKP suuniste ja juhustega. EKP nõukogu astub vajalikud sammud, et tagada EKP suunistest ja juhustest kinnipidamine, ja nõuab, et tema käsutusse antaks kogu vajalik informatsioon.

14.4. Riigi keskpank võib täita muid funktsioone peale käesolevas põhikirjas loetletute, välja arvatud juhul, kui EKP nõukogu antud hääle kahe kolmandiku enamusega leiab, et see segab EKPS eesmärkide ja ülesannete täitmist. Niisuguseid funktsioone täidetakse riikide keskpankade vastutusel ja kulul ning neid ei loeta EKPS funktsioonide osaks.

Artikkel 15

Aruandekohustus

15.1. EKP koostab ja avaldab EKPS tegevuse aruande vähemalt kord kvartalis.

15.2. EKPS koondbilanss avaldatakse igal nädalal.

15.3. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 284 lõikele 3 saadab EKP Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile ning samuti Euroopa Ülemkogule iga-aastase EKPS eelmise ja jooksva aasta tegevust ning rahapoliitikat käsitleva aruande.

15.4. Käesolevas artiklis nimetatud ettekanded ja aruanded tehakse huvitatud pooltele kättesaadavaks tasuta.

Artikkel 16

Pangatähed

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 128 lõikega 1 kuulub EKP nõukogule ainuõigus anda luba euro pangatähtede emissiooniks liidu piires. Pangatähti võivad emiteerida EKP ja riikide keskpangad. EKP ja riikide keskpankade emiteeritud pangatähed on liidus ainsad seadusliku maksevahendi staatusega pangatähed.

EKP austab pangatähtede emiteerimise ja kujundamisega seotud tavaid niipalju kui võimalik.

IV PEATÜKK

EKPS RAHAPOLIITILISED FUNKTSIOONID JA TOIMINGUD

Artikkel 17

Kontod EKP ja riikide keskpankades

Oma operatsioonide tegemiseks võivad EKP ja riikide keskpangad avada krediidasutustele, avalik-õiguslikele üksustele ja muudele turul osalejatele kontosid ning võtta tagatisena vastu vara, sealhulgas registreeritud väärtpabereid.

Artikkel 18

Vabaturu- ja krediiditehingud

18.1. EKPS eesmärkide saavutamiseks ja ülesannete täitmiseks võivad EKP ja riikide keskpangad:

- tegutseda rahaturgudel, müües ja ostes otse (*spot-* ja *forward*-tehingud) või tagasiostulepinguga ning laenates nõudeid ja likviidseid väärtpabereid kas eurodes või teistes vääringutes, samuti väärismetalle;
- teha krediiditehinguid krediidasutustega ja muude turul osalejatega, kusjuures laen peab olema piisavalt tagatud.

18.2. EKP kehtestab tema enese või riikide keskpankade poolt tehtavate vabaturu- ja krediiditehingute üldised põhimõtted, sealhulgas nende tingimuste teatavakstegemise põhimõtted, mille alusel nad on valmis niisugustesse tehingutesse astuma.

Artikkel 19

Miinumreservid

19.1. EKP võib nõuda, et liikmesriikide krediidasutused hoiaksid EKP ja riikide keskpankade kontodel miinumreserve vastavalt rahapoliitika eesmärkidele, arvestades artiklis 2 sätestatud. Nõutavate miinumreservide arvutamise ja määramise eeskirjad võib kehtestada EKP nõukogu. Kui neist kinni ei peeta, on EKPl õigus sisse nõuda trahviintresse või kehtestada muid võrreldava toimega sanktsioone.

19.2. Käesoleva artikli kohaldamiseks määratleb nõukogu vastavalt artiklis 41 sätestatud menetlusele miinumreservi arvestuse baasi ning miinumreservi ja miinumreservi arvestuse baasi maksimaalse lubatava suhte, samuti kohased sanktsioonid juhuks, kui neist kinni ei peeta.

Artikkel 20

Muud rahapoliitilised kontrollivahendid

EKP nõukogu võib antud häälte kahe kolmandiku enamusega otsustades võtta kasutusele muid niisuguseid rahakontrolli meetodeid, mida ta artiklit 2 arvesse võttes kohaseks peab.

Vastavalt artiklis 41 sätestatud menetlusele määratleb nõukogu niisuguste meetodite ulatuse juhul, kui need panevad kohustusi kolmandatele isikutele.

Artikkel 21

Tehingud avalik-õiguslike üksustega

21.1. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 123 on keelatud EKP või riikide keskpankade arvelduslaenud või mingit muud tüüpi krediidid liidu institutsioonidele, organitele või asutustele, liikmesriikide keskvalitsustele, regionaalsetele, kohalikele või muudele avaliku võimu organitele, teistele avalik-õiguslikele institutsioonidele või riigi osalusega äriühingutele, samuti on keelatud EKPl või riikide keskpankadel osta neilt otse võlakohustusi.

21.2. EKP ja riikide keskpangad võivad toimida artiklis 21.1 nimetatud üksuste fiskaalagentidena.

21.3. Käesoleva artikli sätteid ei kohaldata avaliku sektori krediidasutuste suhtes, mida riikide keskpangad ja EKP kohtlevad keskpangapoolse reservidega varustamise seisukohalt võrdsetel alustel erakrediidasutustega.

Artikkel 22

Arveldus- ja maksesüsteemid

EKP ja riikide keskpangad võivad anda vahendeid ja EKP võib kehtestada eeskirju efektiivsete ja usaldatavate arveldus- ja maksesüsteemide tagamiseks liidu piires ja teiste riikidega.

Artikkel 23

Välisvahingud

EKP ja riikide keskpangad võivad:

- luua suhteid teiste maade keskpankade ja rahaasutustega ning sobivatel juhtudel ka rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- osta ja müüa *spot-* ja *forward*-tehingutega iga liiki välisvaluutanõudeid ja väärismetalle; termin „välisvaluutanõue” hõlmab väärtpapereid ja igasugust muud vara mis tahes riigi vääringus või arvestusühikus, olenemata sellest, millisel kujul neid hallatakse;

- hoida ja hallata käesolevas artiklis nimetatud vara;
- teha iga liiki pangatehinguid suhetes kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, sealhulgas laenutehinguid.

Artikkel 24

Muud tehingud

Lisaks nende ülesannetest tulenevatele operatsioonidele võivad EKP ja riikide keskpangad teha tehinguid haldusotstarbel või oma personali jaoks.

V PEATÜKK

USALDATAVUSNORMATIIVIDE TÄITMISE JÄRELEVALVE

Artikkel 25

Usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve

25.1. EKP võib nõustada ja konsulteerida nõukogu, komisjoni ning liikmesriikide pädevaid ametiasutusi küsimustes, mis on seotud krediidasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ja rahandussüsteemi stabiilsust käsitleva liidu õigusaktide ulatuse ja rakendamisega.

25.2. Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõike 6 alusel vastuvõetud nõukogu määrusega võib EKP täita eriülesandeid, mis puudutavad krediidasutuste ja muude rahaasutuste, välja arvatud kindlustusseltsid, usaldusnormatiivide täitmise järelevalvega seotud poliitikat.

VI PEATÜKK

EKPS FINANTSEESKIRJAD

Artikkel 26

Raamatupidamine ja aruandlus

26.1. EKP ja riikide keskpankade majandusaasta algab jaanuarikuu esimesel päeval ja lõpeb detsembrikuu viimasel päeval.

26.2. EKP raamatupidamise aastaaruande koostab juhatus kooskõlas EKP nõukogu kehtestatud põhimõtetega. EKP nõukogu kinnitab aruande ning seejärel see avaldatakse.

26.3. Analüüsi- ja operatiiveesmärkidel koostab juhatus EKPS koondbilansi, mis hõlmab EKPSsse kuuluvate riikide keskpankade varasid ja kohustusi.

26.4. Käesoleva artikli kohaldamiseks kehtestab EKP nõukogu vajalikud eeskirjad riikide keskpankade raamatupidamise ja aruandluse standardimiseks.

Artikkel 27

Auditeerimine

27.1. EKP ja riikide keskpankade raamatupidamist auditeerivad EKP nõukogu soovitatud ja nõukogu poolt heakskiidetud sõltumatud organisatsioonivälised audiitorid. Audiitoritel on täisvolitused kõikide EKP ja riikide keskpankade raamatupidamisdokumentide ja kontode kontrollimiseks ning nende tehingute kohta täieliku informatsiooni saamiseks.

27.2. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 sätteid kohaldatakse ainult EKP juhtimise efektiivsuse kontrollimiseks.

Artikkel 28

EKP kapital

28.1. EKP kapital on 5 miljardit eurot. Kapitali võib suurendada niisugusel määral, nagu seda võib artiklis 10.3 sätestatud kvalifitseeritud häälteenamusega otsustada EKP nõukogu, ning neis piirides ja tingimustel, mille nõukogu seab vastavalt artiklis 41 sätestatud menetlusele.

28.2. EKP kapitali ainsad märkijad ja omanikud on riikide keskpangad. Kapitali märkimine toimub vastavalt artiklis 29 kehtestatud alustele.

28.3. EKP nõukogu otsustab artiklis 10.3 sätestatud kvalifitseeritud häälteenamusega, millisel määral ja mis kujul kapital sisse makstakse.

28.4. Riikide keskpankade osasid EKP märgitud kapitalis ei või üle kanda, pantida ega arestida, arvestades artiklis 28.5 sätestatud.

28.5. Kui artiklis 29 nimetatud aluseid korrigeeritakse, kannavad riikide keskpangad omavahel kapitaliosad üle määral, mis on vajalik osade jaotumise vastavusse viimiseks korrigeeritud alustega. Niisuguste ülekannete tingimused määrab EKP nõukogu.

Artikkel 29

Kapitali märkimise alused

29.1. EKP kapitali märkimise alused, mis esmakordselt kinnitati 1998. aastal, kui asutati EKPS, määratakse kindlaks, andes igale riigi keskpangale osakaalu, mis võrdub summaga, mille moodustavad:

- 50 % vastava liikmesriigi osast liidu elanikkonnas eelviimasel aastal enne EKPS asutamist;
- 50 % vastava liikmesriigi osast liidu sisemajanduse kogutoodangus turuhindades, nagu see on registreeritud viimasel viiel aastal enne EKPS asutamisele eelnenud eelviimast aastat.

Protsendid ümardatakse lähima 0,0001 protsendipunktini.

29.2. Käesoleva artikli kohaldamiseks kasutatavad statistilised andmed esitab komisjon kooskõlas eeskirjadega, mis nõukogu on vastu võtnud artiklis 41 sätestatud menetluse kohaselt.

29.3. Riikide keskpankadele määratud osakaalu korrigeeritakse iga viie aasta järel pärast EKPS asutamist analoogiliselt artiklis 29.1 sätestatud põhimõttele. Korrigeeritud alus jõustub järgneva aasta esimesest päevast.

29.4. EKP nõukogu võtab tarvitusele kõik muud käesoleva artikli kohaldamiseks vajalikud abinõud.

Artikkel 30

Välisvaluutareservide ülekandmine EKPl

30.1 Ilma et see piiraks artikli 28 kohaldamist, varustavad riikide keskpangad EKPd välisvaluutareservidega, välja arvatud liikmesriikide valuutad, eurot, Rahvusvahelise Valuutafondi reservide jäägid ja liikmesriikide pankade erireservid, kuni summani, mis on võrdne 50 miljardi euroga. EKP nõukogu otsustab, missugune osa sellest kogusest nõutakse EKP asutamisel ning missugused summad nõutakse sisse hiljem. EKPl on piiramatu õigus temale ülekantud välisvaluutareserve hoida ja hallata ning kasutada neid käesolevas põhikirjas ettenähtud eesmärkidel.

30.2. Iga riigi keskpanga osamaksud määratakse proportsionaalselt tema osale EKP märgitud kapitalis.

30.3. EKP krediteerib iga riigi keskpanga tema osamaksuga võrdse nõude ulatuses. Niisuguste nõuete nominaalvääringu ja sellelt tasutava intressi otsustab EKP nõukogu.

30.4. Kooskõlas artikliga 30.2 võib EKP lisaks artiklis 30.1 määratud limiidile taotleda täiendavaid välisvaluutareserve neis piirides ja tingimustel, mis nõukogu seab vastavalt artiklis 41 sätestatud menetlusele.

30.5. EKP võib hoida ja hallata Rahvusvahelise Valuutafondi reserve jääke ja liikmesriikide pankade erireserve (SDR) ning hoolitseda niisuguste varade ühendamise eest.

30.6 EKP nõukogu võtab tarvitusele kõik muud käesoleva artikli rakendamiseks vajalikud abinõud.

Artikkel 31

Riikide keskpankade välisvaluutareservid

31.1. Kooskõlas artikliga 23 on riikide keskpankadel lubatud sooritada tehinguid, et täita oma kohustusi rahvusvaheliste organisatsioonide ees.

31.2. Kõik muud toimingud pärast artiklis 30 tähendatud ülekandeid riikide keskpankadesse jäänud välisvaluutareservidega ning liikmesriikide tehingud välisvaluuta jooksvate saldodega artiklis 31.3 sätestatavast suuremas ulatuses nõuavad EKP heakskiitu selleks, et tagada kooskõlastus liidu vahetuskursi- ja valuutapoliitikaga.

31.3. EKP nõukogu annab suunised niisuguste toimingute hõlbustamiseks.

Artikkel 32

Riikide keskpankade valuutakasumi jaotamine

32.1. EKPS rahapoliitilise funktsiooni täitmisel riikide keskpankadele kogunev kasum (edaspidi nimetatud "valuutakasum") jaotatakse iga majandusaasta lõpus kooskõlas käesoleva artikli sätetega.

32.2. Iga riigi keskpanga valuutakasumi suurus on võrdne tema aastakasumiga, mis tuleneb tema varast, mis vastab ringluses olevale sularahale ja krediidasutuste hoiustest tulenevatele kohustustele. Riikide keskpangad assigneerivad need varad kooskõlas EKP nõukogu antavate suunistega.

32.3. Kui pärast euro kasutuselevõttu riikide keskpankade bilansistruktuurid EKP nõukogu arvates ei võimalda artikli 32.2 kohaldamist, võib EKP nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega otsustada, et erandina artiklist 32.2 kasutatakse kuni viie aasta jooksul valuutakasumi arvutamiseks alternatiivset meetodit.

32.4. Iga riigi keskpanga valuutakasumi kogust vähendatakse summa võrra, mis on võrdne intressidega, mida see keskpank maksab krediidasutustele kooskõlas artikliga 19 tehtud hoiustelt.

EKP nõukogu võib otsustada, et riikide keskpankadele hüvitatakse kulud, mida nad on kandnud seoses pangatähtede emiteerimisega, või erandjuhtudel erikulud, mis on tekkinud EKPS jaoks teostatud valuutapoliitilistest toimingutest. Hüvitamine toimub vormis, mida EKP nõukogu peab sobivaks; need summad võib maha arvata riikide keskpankade valuutakasumist.

32.5. Riikide keskpankade valuutakasumi summa jaotatakse riikide keskpankade vahel proportsionaalselt nende EKP kapitalisse makstud osadega, kui artikli 33.2 alusel vastuvõetud EKP nõukogu otsusest ei tulene teisiti.

32.6. Valuutakasumi jaotamisest tuleneva kliiringu ja saldode arvelduse teeb EKP kooskõlas EKP nõukogu suunistega.

32.7. EKP nõukogu võtab tarvitusele kõik muud käesoleva artikli rakendamiseks vajalikud abinõud.

Artikkel 33

EKP puhaskasumi ja -kahjumi jaotamine

33.1. EKP puhaskasum kantakse üle järgmiselt:

- a) summa, mille määrab EKP nõukogu ja mis ei või ületada 20 % puhaskasumist, kantakse üle üldreservfondi piiranguga, et see ei ole suurem kui 100 % kapitalist;
- b) ülejäänud puhaskasum jagatakse EKP osanike vahel proportsionaalselt nende sissemaksetega.

33.2. Kui EKP kannab kahjumit, võib kahjumi katta EKP üldreservfondi arvelt ja vajaduse korral EKP nõukogu otsuse põhjal vastava majandusaasta valuutakasumi arvelt proportsionaalselt nende summadega, mis on jaotatud riikide keskpankadele kooskõlas artikliga 32.5.

VII PEATÜKK ÜLDSÄTTED

Artikkel 34

Õigusaktid

34.1. Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 132, EKP:

- annab välja määrusi niivõrd, kui see on vajalik artikli 3.1 esimeses alapunktis või artiklites 19.1, 22 või 25.2 määratletud ülesannete täitmiseks, ja artiklis 41 viidatud nõukogu õigusaktides ettenähtud juhtudel;
- võtab vastu otsuseid, mis on vajalikud EKPSle aluslepingutega ja käesoleva põhikirjaga antud ülesannete täitmiseks;
- esitab soovitusi ja avaldab arvamusi.

34.2. EKP võib otsustada oma otsused, soovitusid ja arvamused avaldada.

34.3. Neis piirides ja tingimustel, mis nõukogu artiklis 41 sätestatud menetluse kohaselt kindlaks määrab, on EKPI õigus määrata ettevõtjatele oma määrustest ja otsustest tulenevate kohustuste täitmata jätmise eest trahve.

Artikkel 35

Kohtulik kontroll ja sellega seotud küsimused

35.1. Euroopa Liidu Kohtul on õigus kontrollida ja tõlgendada EKP tegevust või tegevusetust aluslepingutes sätestatud juhtudel ja tingimustel. EKP võib alustada kohtuasja aluslepingutes sätestatud juhtudel ja tingimustel.

35.2. Vaidlused EKP ja tema võlausaldajate, võlgnike või mõne muu isiku vahel lahendavad riikide vastavad kohtud, välja arvatud juhud, kui pädevus nendes küsimustes on antud Euroopa Liidu Kohtule.

35.3. EKP vastutus on määratletud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 340. Riikide keskpankade vastutuse määravad kindlaks nende riikide vastavad seadused.

35.4. Euroopa Liidu Kohtu pädevusse kuulub otsuse tegemine EKP poolt või nimel sõlmitud era- või avalik-õiguslikus lepingus sisalduva vahekohtuklausli alusel.

35.5. EKP otsuse anda asi Euroopa Liidu Kohtusse teeb EKP nõukogu.

35.6. Euroopa Liidu Kohus on pädev lahendama vaidlusi, mis puudutavad aluslepingutest ja käesolevast põhikirjast tulenevate kohustuste täitmist riigi keskpanga poolt. Kui EKP on arvamusel, et riigi keskpank ei ole täitnud käesolevast põhikirjast tulenevat kohustust, esitab ta selles asjas põhjendatud arvamuse, olles eelnevalt andnud asjassepuutuvale riigi keskpangale võimaluse esitada oma märkused. Kui asjassepuutuv riigi keskpank ei nõustu arvamusega EKP määratud tähtaja jooksul, võib viimane anda asja Euroopa Liidu Kohtusse.

Artikkel 36

Personal

36.1. Juhatuse ettepaneku põhjal kehtestab EKP nõukogu EKP personali teenistustingimused.

36.2. Euroopa Liidu Kohus on pädev lahendama kõiki vaidlusi EKP ja tema töötajate vahel neis piirides ja tingimustel, mis on sätestatud teenistustingimustes.

Artikkel 37 (endine artikkel 38)**Ametisaladus**

37.1. EKP ja riikide keskpankade juhtorganite liikmed ja personal ei tohi isegi pärast oma ameti-kohustuste lõppemist avalikustada ametisaladuse pidamise kohustuse alla kuuluvat informatsiooni.

37.2. Isikute suhtes, kellele on kättesaadavad andmed, mille puhul liidu õigusaktid näevad ette saladuse pidamise kohustuse, rakendatakse nimetatud õigusakte.

Artikkel 38 (endine artikkel 39)**Allkirjaõiguslikud isikud**

EKP kohustus kolmandate isikute ees tekib presidendi või juhatuse kahe liikme või presidendi poolt EKP nimel alla kirjutama volitatud kahe EKP töötaja allkirja alusel.

Artikkel 39 (endine artikkel 40)**Privileegid ja immunitetid**

Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis tingimuste kohaselt on EKPL liikmesriikide territooriumil need privileegid ja immunitetid, mis on vajalikud tema ülesannete täitmiseks.

VIII PEATÜKK

PÕHIKIRJA PARANDAMINE JA TÄIENDAVAD ÕIGUSAKTID

Artikkel 40 (endine artikkel 41)**Muudatuste tegemise lihtsustatud menetlus**

40.1. Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 129 lõikega 3 võivad käesoleva põhikirja artikleid 5.1–5.3, 17–18, 19.1, 22–24, 26, 32.2–32.4 ja 32.6, artikli 33.1 punkti a ja artiklit 36 muuta Euroopa Parlament ja nõukogu seadusandliku tavamenetluse kohaselt kas EKP soovitusel põhjal ja pärast konsulteerimist komisjoniga või ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist EKPga.

40.2. Artiklit 10.2 võib muuta Euroopa Ülemkogu otsusega, kes teeb otsuse ühehäälselt kas Euroopa Keskpanga soovitusel põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi ja komisjoniga või komisjoni soovitusel põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi ja Euroopa Keskpangaga. Need muudatused ei jõustu enne, kui liikmesriigid on need heaks kiitnud kooskõlas oma vastavate põhiseadusest tulenevate nõuetega.

40.3 Käesoleva artikli alusel tehtud EKP soovitus nõuab EKP nõukogu ühehäälselt otsust.

Artikkel 41 (endine artikkel 42)

Täiendavad õigusaktid

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 129 lõikega 4 võtab nõukogu vastu käesoleva põhikirja artiklites 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 ja 34.3 osutatud sätted, tehes otsuse komisjoni ettepaneku põhjal ning pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga ja EKPga või EKP soovituse põhjal ning pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga ja komisjoniga.

IX PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA MUUD SÄTTED EKP KOHTA

Artikkel 42 (endine artikkel 43)

Üldsätted

42.1. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 139 lõikes 1 märgitud erandist tuleneb, et järgmised käesoleva põhikirja artiklid ei anna asjassepuutuvatele liikmesriikidele mingeid õigusi ega pane neile mingeid kohustusi: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34 ja 49.

42.2. Liikmesriikide keskpangad, mille suhtes kehtib nimetatud lepingu artikli 139 lõikest 1 tulenev erand, säilitavad oma rahapoliitilised volitused vastavalt nende riikide seadustele.

42.3. „Liikmesriigid” asemel loetakse kooskõlas nimetatud lepingu artikli 139 lõikega 4 „liikmesriigid, mille rahaühik on euro” käesoleva põhikirja järgmistes artiklites: 3, 11.2 ja 19.

42.4. „Riikide keskpangad” asemel loetakse „nende liikmesriikide keskpangad, mille rahaühik on euro käesoleva põhikirja järgmistes artiklites: 9.2, 10.2, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 ja 49.

42.5. „Osanikud” asemel loetakse „nende liikmesriikide keskpangad, mille rahaühik on euro” artiklites 10.3 ja 33.1.

42.6. „EKP märgitud kapital” asemel loetakse „EKP kapital, mis on märgitud nende liikmesriikide keskpankade poolt, mille rahaühik on euro” artiklites 10.3 ja 30.2.

Artikkel 43 (endine artikkel 44)**EKP ülesanded üleminekuperioodil**

EKP võtab üle need Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 141 lõikes 2 osutatud ERI endised ülesanded, mis ühe või enama liikmesriigi suhtes tehtud erandi tõttu tuleb pärast euro kasutuselevõttu veel täita.

EKP annab nõu nimetatud lepingu artiklis 140 täpsustatud erandite kehtetuks tunnistamise otsuse ettevalmistamisel.

Artikkel 44 (endine artikkel 45)**EKP üldnõukogu**

44.1. Ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 129 lõike 1 kohaldamist, luuakse EKP kolmanda otsuseid tegeva organina üldnõukogu.

44.2. Üldnõukogusse kuuluvad EKP president ja asepresident ning riikide keskpankade juhatajad. Teised juhatuse liikmed võivad üldnõukogu istungitest osa võtta hääleõiguseta.

44.3. Üldnõukogu kohustused on täielikult loetletud käesoleva põhikirja artiklis 46.

Artikkel 45 (endine artikkel 46)**Üldnõukogu kodukord**

45.1. EKP üldnõukogu eesistujaks on EKP president või tema äraolekul asepresident.

45.2. Nõukogu president ja komisjoni liige võivad üldnõukogu istungitest osa võtta hääleõiguseta.

45.3. Üldnõukogu istungid valmistab ette president.

45.4. Erandina artiklist 12.3 võtab üldnõukogu vastu oma kodukorra.

45.5. Üldnõukogu sekretariaadi tagab EKP.

Artikkel 46 (endine artikkel 47)**Üldnõukogu kohustused**

46.1. Üldnõukogu:

— täidab artiklis 43 nimetatud ülesandeid;

— aitab kaasa artiklites 4 ja 25.1 nimetatud nõuandvate funktsioonide täitmisele.

46.2. Üldnõukogu aitab kaasa:

- artiklis 5 nimetatud statistilise informatsiooni kogumisele;
- artiklis 15 nimetatud EKP aruandlusele;
- artikli 26 kohaldamiseks vajalike artiklis 26.4 nimetatud eeskirjade kehtestamisele;
- artikli 29 kohaldamiseks vajalike artiklis 29.4 nimetatud kõigi muude meetmete võtmisele;
- artiklis 36 nimetatud EKP personali teenistustingimuste sätestamisele.

46.3. Üldnõukogu aitab kaasa vajalike ettevalmituste tegemisel nende liikmesriikide, mille suhtes on kehtestatud erand, vääringute vahetuskursside tagasivõtmatuks fikseerimiseks euro suhtes, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 3.

46.4. EKP president informeerib üldnõukogu EKP nõukogu otsustest.

Artikkel 47 (endine artikkel 48)

Üleminekusätted EKP kapitali kohta

Kooskõlas artikliga 29.1 määratakse igale riigi keskpangale osakaal EKP kapitali märkimise alustes. Erandina artiklist 28.3 ei maksa need liikmesriigid, mille suhtes kehtib erand, sisse oma märgitud kapitali, välja arvatud juhul, kui üldnõukogu vähemalt kaht kolmandikku EKP märgitud kapitalist ja vähemalt poolt osanikest esindava häälteenamusega otsustab, et minimaalne protsent tuleb sisse maksta panusena EKP tegutsemiskuludesse.

Artikkel 48 (endine artikkel 49)

EKP kapitali, reserve ja varude edasilükatud maksed

48.1. Kui liikmesriigi suhtes kehtestatud erand on kehtetuks tunnistatud, maksab tema keskpank oma osa EKP märgitud kapitalist sisse samal määral kui nende liikmesriikide keskpangad, mille suhtes ei kehti erand, ning teeb ülekande EKP välisvaluutareservi vastavuses artikliga 30.1. Ülekantava summa suurus määratakse, korrutades artikli 30.1 põhjal juba EKPsse ülekantud välisvaluutareservi jooksva vahetuskursi alusel määratud euro väärtust asjassepuutuva riigi keskpanga märgitud osade arvu ja teiste riikide keskpankade poolt juba sissemakstud osade arvu suhtega.

48.2. Lisaks maksele, mis tuleb teha kooskõlas artikliga 48.1, maksab asjassepuutuv keskpank oma osa EKP reservidesse, reservidega võrdsustatud varudesse ja summadesse, mis veel tuleb määrata reservidesse ja varudesse vastavalt kasumiaruandele, mis on koostatud erandi kehtetuks tunnistamisele

eelneva aasta 31. detsembri seisuga. Makstav summa määratakse, korrutades eespool määratletud ja EKP heakskiidetud bilansis näidatud reservide kogused asjassepuutuva keskpanga märgitud osade arvu ja teiste keskpankade poolt juba sissemakstud osade arvu suhtega.

48.3. Kui ühest või mitmest riigist saab liikmesriik ja nende riikide keskpankadest EKPS osa, suurendatakse automaatselt EKP märgitud kapitali ning välisvaluutareservi limiiti, mida võib EKPlle üle kanda. Suurendamise kindlaksmääramiseks korrutatakse vastavad kehtivad summad arvuga, mis väljendab asjaomaste liikmeks astuvate keskpankade osakaalu ja juba EKPS liikmeks olevate keskpankade osakaalu suhet suurenenud kapitalis. Iga riigi keskpanga osakaal kapitalis arvutatakse analoogiliselt artikliga 29.1 ja artikli 29.2 kohaselt. Statistiliste andmete jaoks kasutatakse neidsamu võrdlusperioode, mida kohaldati viimasel viie aasta järel toimunud osakaalu korrigeerimisel artikli 29.3 alusel.

Artikkel 49 (endine artikkel 52)

Liikmesriikide valuutade pangatähtede vahetus

Pärast vahetuskursside lõplikku kindlaksmääramist vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikele 3 võtab EKP nõukogu vajalikud meetmed, et tagada lõplikult kindlaksmääratud vahetuskurssidega pangatähtede vahetus riikide keskpankades nende vastavas nimiväärtuses.

Artikkel 50 (endine artikkel 53)

Üleminekusätete kohaldatavus

Kuni on liikmesriike, mille suhtes on kehtestatud erand, kohaldatakse artikleid 42–47.
